

Rokotukset hoitamatta lähes 10 vuoden ajan Rostropovich-säätiö rokottaa venäläislapsia B-hepatiittia vastaan

MIIRA RAUHAMÄKI

Maailmankuulun sellistin Mstislav Rostropovichin ja tämän oopperalaulaja-vaimon Galina Vishnevskajan perustama säätiö on vuodesta 2000 lähtien rokottanut 1,8 miljoonaa venäläiskoululaista B-hepatiittia vastaan. Useilla alueilla paikalliset ovat itse kyenneet jatkamaan rokotusohjelmia ja aloittamaan vastasyntyneiden rokotukset kymmenen vuoden jälkeen.

MIIRA RAUHAMÄKI

Amerikkalaisen Vishnevskaja-Rostropovitch -hyväntekeväisyys-säätiön tarkoituksena on rokottaa vuoden 2006 loppuun mennessä yhteensä 2,3 miljoonaa lasta hepatiitti-B:tä vastaan. Nyt päälasiassa 15-vuotiaita lapsia on rokotettu 1,8 miljoonaa. Kohteena on

Kartassa sinisellä näkyvillä alueilla säätiö on toteuttanut rokotusohjelmaa, ja ruskeille alueille sitä aiotaan vielä viedä.

alue.

Säätiön Euroopan johtajan Kai Paananen mukaan hengenvaarallinen, yhdessä hi-viruksen kanssa Venäjällä ja entisissä Neuvostoliiton maissa tuhaan leviävä tauti on lisääntynyt huimaa vauhtia 1990-luvulla huumeiden käytön, prostituution ja sosiaalisten olojen heikkenemisen myötä. Mies kertoo ongelman olevan suurin suuremmissa kaupungeissa kuten Pietari, Murmansk sekä Kaliningrad ja tartunnan saaneiden määrä on huolestuttava myös Suomen raja-alueella sijaitseissa kaupungeissa kuten Viipuri, Svetogorsk, Kostamus ja Sortavala.

– Rokotusten antaminen lopetettiin Venäjällä lähes kokonaan kymmeneksi vuodeksi Neuvostoliiton kaatumisen jälkeen. 2000-luvulla Venäjän terveysministeriön alaisuudessa on vastasyntyneiden rokotuksia käynnistetty uudestaan. Tuon kymmenen vuoden aikana esimerkiksi hiv lisääntyi räjähdysmäisesti, käsi kädessä hepatiitti-B:n kanssa. Hepatiitti-B aiheuttaa esimerkiksi maksakirroosia ja voi johtaa maksa-syöpään, Paananen kertoo.

Isoja alueellisia eroja

Yli 15 miljoonaa euroa syöneessä projektissa ei ole ollut kyse vain avustustyöstä vaan terveydenhuollon vahvistamisesta rajan takana.

– Paikalliset ihmiset ovat hoitaneet rokotukset, me olemme vain valvoneet niitä.

Venäjä on 2000-luvulla alkanut ponnistella uudestaan rokotusten eteen:

Vishnevskaja-Rostropovitch-säätiö on rokottanut pääasiassa 15-vuotiaita, mutta paikka paikoin myös pienemmät lapset ovat saaneet tautisuojaan. Lasten ohella myös terveydenhuollon työntekijät ovat saaneet piikistä. Mstislav Rostropovich toinen vasemmalta.

– Joillain Venäjän alueilla on aloitettu vastasyntyneiden rokotukset, mutta tässä on isoja, alueellisia eroja. Esimerkiksi Suomen köyhillä lähialueilla rokotuksia ei edelleenkään anneta valtion toimesta. Niillä paikkakunnilla, joilla säätiömme on rokotuksia tehnyt, olemme sitouttaneet paikallisia jatkamaan toimintaa.

Suomi ei auttanut kampanjaa

Paananen kertoo tilanteen olevan 2000-luvun puolivälissä jo parempi, kun sekä tietoisuus taudista että ihmisten sosioekonomiset olosuhteet Venäjällä ja entisissä Neuvostoliiton maissa ovat parantuneet.

– Mutta aika paljon on vielä rokotamattomia lapsia, mies lisää.

– Valitettavasti kaikista ponnisteluistamme huolimatta Suomi ei ole osallistunut taudin torjuntaan muuten kuin järjestämällä tietoisuuskampanjoja ja seminaareja. Niin taudit, rikollisuus kuin saasteetkaan eivät tunne maiden rajoja. Niitä ei pitäisi päästää tälle puolelle rajaa.

Vishnevskaja-Rostropovitch-säätiön Euroopan johtaja Kai Paananen kertoo säätiön perustajan, maailmankuulun sellistin Mstislav Rostropovichin olleen aikoinaan suuri Suomen ystävä, jolla oli mökki Lappeenrannassa. – Suomalaiset rajamiehet eivät ymmärtäneet hänen arvoaan ja kiusasivat häntä tuntitolkulla esimerkiksi epäilyinä sellon salakuljetuksesta. Niin hän myi mökkinsä pois, Paananen kertoo.

hän jatkaa.

Miehen mukaan rajakaupungit kuten Imatra, Lappeenranta, Kaajaani ja Kuhmo hakivat projektirahaa, jolla olisi tuettu rajankaisten alueiden rokotuksia. Kulkaronnyörit eivät auenneet niin Suomen sosiaali- ja terveysministeriössä kuin Euroopan Unionisakaan. Norjan kansanterveyslaitos sen sijaan on tukenut rokotuksia 200 000 eurolla Norjan kalotialueella.

Paananen mukaan useat suuryritykset kuten British Petrol ja L'oreal sekä USA:n maatalousministeriö ovat jakaneet avustuksia tälle Venäjän suurimmalle, kansainväliselle lasten ja nuorten terveysprojektille.

Paananen selittää säätiön rokotuskampanjan loppuvan vuoden 2006 loppuun mennessä, mutta toiminta venäläis- ja entisen Neuvostoliiton alueen lasten auttamiseksi jatkaa luultavasti keskitymällä lasten tulehdustautibakteereihin. Lisäksi suunnitelmassa on tukea hiv-tartunnan saaneiden naisten hoitoa, jotta virus ei siirtyisi lapsiin.